

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ο ΠΑΡΘΕΝΩΝ

Αἱ γραμμαὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ βράχου τῆς Ἀκροπό-
λεως μοναδικοῦ ἀριστουργήματος τῆς ἀνθρωπίνης
χειρὸς ἐρρυθμίσθησαν οὕτως ὥστε προεκτεινόμεναι
εἰς τὸ ἄπειρον νὰ συναντῶνται καὶ ἀποτελῶσι
πυραμίδα. Καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν ἔλαβον ἀφορμὴν
νὰ ὑπαινιχθῶ τὴν διαίσθησιν τῶν ἀρχαίων ἐλλή-
νων. Ἐξ ἄλλων διδομένων γινώσκομεν ὅτι ἐν μέσῳ
αὐτῶν ἐβίωσαν κατὰ καιροῦς δέκα ἢ εἴκοσι Φοῖβοι
καὶ εἰς τὸ γεγονός τοῦτο συγκεφαλαιοῦται πᾶν
ὅ,τι ἔχει ἡ ἐλληνικὴ ἀρχαιότης ἄξιον θαυμασμοῦ.
Φοίβους καλῶ ὑπερφυεῖς τινὰς ἀνθρώπους ἐκτά-
κτως ἀναπτύξαντας ἑαυτοὺς καὶ κατὰ βαθμὸν
μόνον διαφέροντας τοῦ ἐν Ἱερουσαλήμ σταυ-
ρωθέντος Φοίβου. Οἱ Φειδίαι καὶ οἱ Πλάτωνες
καὶ οἱ Αἰσχύλοι ἦσαν οἱ ἐγγύτατα φωτισθέντες

ὑπὸ τῶν τοῖς πολλοῖς ἀφανῶν τούτων Ἀρωγῶν τῆς Ἐξελίξεως—ἀφανῶν ἀλλὰ κεκτημένων ἰκανὸν φῶς ὅπως περιβάλλωσι δι' αἴγλης ὀλόκληρον Ἔθνος ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἔζησαν διὰ τὸ ἐπίκαιρον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Τοιοῦτοι Φοῖβοι βιοῦσι καὶ σήμερον ἐν μέσῳ διαφόρων Ἐθνῶν, ἀφανῶς δημιουργοῦντες καὶ διαπλάττοντες τῆδε κακεῖσε καλλιτέχνας, φιλοσόφους καὶ ποιητάς. Ἐκ τῶν Φοίβων τούτων οἱ πλεῖστοι εἰσὶν Ἀγγλοὶ, Ρῶσσοι, Ἰνδοὶ καὶ Ἀμερικανοί, γνωρίζω δὲ ἐν τῇ Ἰνδίᾳ διαμένοντα Ἕλληνα, Κύπριον, οὗ τὸ ὄνομα δὲν μοι ἐπιτρέπεται ἀλόμη ν' ἀνακοινώσω. Περιττὸν γὰρ εἶπω ὅτι οὐδεμίαν οὗτοι ἀποδίδουσι σημασίαν εἰς τὰς ἐθνικότητας, ἐνδιαφερόμενοι πρῶτον περὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Τῷ 1789 ἐν Παρισίοις ἔζησαν ἀφανῶς τινὲς ἐξ αὐτῶν μεγάλως ἐπιδράσαντες, διὰ ψυχολογικῶν νόμων ὧν τὴν λειτουργίαν πᾶς Φοῖβος γνωρίζει, εἰς ἀποσόβησιν δεινῶν μειζόνων ἧ ἔσα ἀναποφεύκτως συνέβησαν, καὶ εἰς προαγωγὴν τῶν ἀρχῶν ἐφ' ὧν ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις ἀρχικῶς ἐστηρίχθη. Κατάλληλον ὅμως ἔδαφος

ἐργασίας δὲν παρέχουσιν αὐτοῖς εἰσέτι οἱ κοινωνικοὶ ὅροι ὑφ' οὓς ἡ ἀνθρωπότης βιοῖ σήμερον. Ὅταν τὸ κατάλληλον ἔδαφος εὐρεθῆ, ἡ σημασία καὶ ἡ γένεσις τοῦ Παρθενῶνος, τῆς πυραμίδος ἢν αἱ γραμμαὶ του σχηματίζουσιν εἰς τὸν αἰθέρα, καὶ αἱ πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου θὰ γίνῃ κατὰ ὀηλος. Δὲν ἐλπίζω αἱ ὧδε διδόμεναι νύξεις νὰ γίνωσιν ἀφορμὴ σοβαρᾶς σκέψεως παρὰ τοῖς πολλοῖς τῶν ἀγαγνωστῶν μου, ἀλλὰ μέγα ἔσται τὸ κέρδος ἐὰν δύο ἢ τρεῖς ἐξ αὐτῶν ἔχωσιν ἱκανὴν πρὸς τοῦτο δεκτικότητα. Ὁ Παρθενῶν εἶνε ὁ οἶκος τῆς Παρθένου, καὶ ἡ κορυφὴ τῆς πυραμίδος ἢν αἱ ἀόρατοι γραμμαὶ ἀποτελοῦσι παριστᾶ τὴν *Bonté infinie*, εἰς ἣν ἐξικνεῖται τὸ κάλλος τοῦ οἴκου τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν βάσιν. Τὸ καλὸν συναντᾶται μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ. Πᾶς ἄνθρωπος ἠδύνατο νὰ εἶνε οἶκος τῆς Παρθένου, καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἠδύνατο νὰ ἔχη τόσῳ ἐρρυθμισμένας τὰς γραμμάς τῆς ψυχῆς του ὥστε νὰ ἐξικνοῦνται εἰς τὴν ἀνωτάτην κορυφὴν τοῦ Πνεύματος καὶ τῆς Ζωῆς. Μὴ λησμονῶμεν ὅτι τὸ ἄνω εἶνε ἔνδον. Εἰς

τὸ ἐνδότερον ἄπειρον τοῦ μικροκόσμου ὃν ἕκαστος ἀποτελεῖ ἡδύνατο νὰ εὐρεθῆ τὸ σημεῖον ἀφ' οὗ θὰ προήρχετο ἡ σοφία καὶ ἡ ἀγαθότης καὶ εἰς ὃ θὰ συνηντᾶτο ἡ καλλονὴ καὶ ἡ ἄρμονία τοῦ γνησίου ἀνθρώπου καθισταμένου ἀληθοῦς Παρθενῶνος. Ἐκεῖ εἶνε τὸ κέντρον τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος ὅπερ ἀποτελεῖ ἕκαστον ἄτομον, καὶ ἐκεῖθεν μόνον δυνάμεθα ν' ἀπεκδεχώμεθα φῶς καὶ θερμότητα.

Τὸ ἄτομον ἡδύνατο νὰ παραβληθῆ πρὸς πλανήτην οὐ μόνον περιστρεφόμενον εἰς τὸν Ἡλιόν του, ἀλλ' ἔχοντα καὶ τὸν δορυφόρον του ὃν ὁ Σωκράτης ἐκάλει δαιμόνιον. Εἰδικὸν ἔργον τοῦ δαιμονίου τοῦ Σωκράτους ἦτο νὰ ὀδηγῆ αὐτὸν ὄχι προτρέπον ἀλλ' ἀποτρέπον. Ὁ πλανήτης ἔχει στιγμὰς σκότους ὡς ἡ νύξ καὶ κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκεῖνας τὸ δάνειον φῶς τῆς Σελήνης ἀναπληροῖ τὴν θετικὴν ἐνέργειαν τοῦ Ἡλίου. Ὁ Σωκράτης ἠρύετο τὴν σοφίαν του ἀπ' εὐθείας ἀλλ' ἐν ὥρᾳ νυκτὸς ὁ δορυφόρος αὐτοῦ ἀνεπλήρου τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἐνδοθεν θετικοῦ φωτὸς λέγων αὐτῷ «μὴ» ὅσάκις ἔδει. Οἱ προφηταὶ τοῦ Ἰσραήλ, ὁ

Ἰησοῦς, καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἐγνώριζον κάλλιστα τὸν νόμον τοῦτον τῆς ἀνθρωπίνης συστάσεως καὶ κατ' αὐτὸν ὠδηγοῦντο. Ἐκαστος ἐξ ἡμῶν δύναται νὰ ὠδηγηθῆται οὕτω εἰάν θέλῃ. Φεῦ ὀλίγοι θέλουσι διότι ὀλίγοι προαιροῦνται τὴν στενὴν ὁδόν. Παρὰ τοῖς πολλοῖς εἶνε δύσκολον νὰ ὑπερίδωσι τὰς ἀξιώσεις τοῦ ἀτόμου ἕπως διίδωσι τὰς τοῦ προσώπου ὅπερ ὑπὸ τὸ ἄτομον κρύπτεται. Εἶνε δύσκολον διότι πρῶτος ὅρος πρὸς τοῦτο εἶνε ἡ ἀναγνώρισις ἐκάστου ἀνθρώπου ὡς ναοῦ τῆς θεότητος — ἀναγνώρισις ἣτις θὰ ἐπέβαλλεν ἐκάστῳ σέβας πρὸς ἕκαστον, ἀμοιβαίαν εὐλάβειαν ἐν ὀνόματι τοῦ ἐν ἐκάστῳ ἡμῶν ἐνοικοῦντος φωτός. Ὁ μὴ διορῶν τὸ ἐνδότερον πρόσωπον, βλέπει μόνον ἄτομα ἀφ' ὧν τὸσῳ διαφέρει, ὥστε νὰ τὰ θεωρῇ οὐχὶ ἀδελφὰ ἀλλὰ ξένα. Τὸ ἐν ἡμῖν ὅμως πρόσωπον εἶνε ὁμοφυές παρὰ πᾶσι καὶ ἐνιαῖον· καὶ ὡς πρόσωπον ἕκαστος εἶνε ἐπανάληψις ἐκάστου. Οἱ πολλοὶ συγχέουσι τὸ πρόσωπον μετὰ τοῦ ἀτόμου, παρὰ τε ἑαυτοῖς καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις, ἐντεῦθεν ἡ διχόνοια. Αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἀτόμου εἶνε

δεσποτικάί, ἀλλ' ἤ εἰς αὐτάς ὑποταγή ἡδεῖα διότι θεραπεύει πάθη σπάρέντα ἀφ' ἐνὸς εἰς προηγουμένης ἐνσαρκώσεις ἀφ' ἑτέρου κληρονομικῶς. Αἱ ἀξιώσεις τοῦ προσώπου εἶνε φιλελεύθεραι ἀλλ' ἤ εἰς αὐτάς ὑποταγή χαλεπή διότι συνεπάγεται θυσίαν τῶν ἐρρέξεων καὶ τῶν παθῶν. Ἴνα διακρίνη τις μεταξὺ τῶν ἀξιώσεων τοῦ φιλελευθέρου προσώπου, καὶ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ τυραννικοῦ ἀτόμου, θεὸν ν' ἀγωνισθῆ κατὰ τῶν παθῶν τούτων καὶ ἐρρέξεων οὐχὶ ὅπως ἐκμηδενίσῃ αὐτὰ ἀλλὰ ὅπως τὰ καταστήσῃ ὑπηρετικὰ τῶν θείων προθέσεων τοῦ προσώπου. Ὁ ἀγὼν οὗτος εἶνε δύσκολος ἀλλὰ μόνη αὕτη ἡ νίκη ἄγει εἰς τὴν ἐλευθερίαν. Ἡ δυσκολία τοῦ ἀγῶνος προσέτι δύναται νὰ μᾶς βοηθήσῃ ὅπως παραβλέπωμεν καὶ συγχωρῶμεν τὰ παραπτώματα τῶν ἄλλων, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ παραπτώματα αὐτῶν πηγάζουν ἐκ τῆς εἰς τὰ πάθη δουλείας καὶ ὅτι ὁ ἔνοχος ἀδικήματος καθ' ἡμῶν εἶνε ἐνταυτῷ καὶ ἔνεκα τούτου ἔνοχος ἀδικήματος καθ' ἑαυτοῦ διότι τὸ ἐν ἡμῖν οἰκοῦν πρόσωπον εἶνε ἀκριβῶς τὸ πρόσωπον ὅπερ οἰκεῖ

ἐν παντί ἄλλω. Ὁ ἀγαθὸς δαίμων παντὸς ἀνθρώπου δὲν εἶνε ποιητικὴ ἔκφρασις, ἀλλ' ἀποτελεῖ πραγματικὸν στοιχεῖον τῆς ἀνθρωπίνης συστάσεως καί, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς τὸν δορυφόρον τοῦ πλανήτου. Ὁ ἀγαθὸς δαίμων ὅστις εἶνε ἄρρενος γένους παρὰ τῆ γυναικί καὶ θήλεος γένους παρὰ τῷ ἀνδρί, βοηθεῖ τὸν ἀνθρώπον ν' ἀτενίζῃ εἰς τὸ ἑαυτοῦ πρόσωπον οὐ τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν ὁ δορυφόρος ἡμῶν διηνεκῶς ὑπενθυμίζει. Ἀλλὰ δὲν πράττει τοῦτο μόνον· φρουρεῖ προσέτι ἡμᾶς ἀποκρούων τὰς ἐπιδρομὰς τῶν ἀστροσφαιρικῶν εἰδώλων, καὶ χρησιμεύει ὅπως συντηρῇ τὴν προσωπικὴν ἡμῶν αὐτοσυνείδησιν σώζων οὕτω ἡμᾶς ἀπὸ συγχύσεως καὶ παραφροσύνης. Ἀλλ' ὅπως ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντα ταῦτα ἔχει ἀνάγκην τοῦ μαγνητισμοῦ ἡμῶν, ἄλλως ἀφίσταται, ὅπως θ' ἀφίστατο ἡ σελήνη εἴποτε ἡ ἔλξις τῆς γῆς ἐχαλαροῦτο. Ἐν περιπτώσει χαλαρώσεως τοῦ μαγνητισμοῦ ἡμῶν, ὁ ἀγαθὸς δαίμων καθίσταται ἀνίσχυρος νὰ παρακωλύσῃ τὴν ἐπιδρομὴν ἀστροσφαιρικοῦ τινος εἰ-

δῶλου ὅπερ οὕτω ἐπωφελοῦμενον τῆς εὐκαιρίας εἰσβάλλει καὶ λαμβάνον κατοχὴν τοῦ ὄλου ὀργανισμοῦ καταστρέφει τὴν αὐτοσυνείδησιν καὶ τὰς φρένας. Ὁ ἐπιδρόμεύς δὲν ἀντιπροσωπεύει τὸν ἔνδον οἰκοῦντα Φοῖβον, ἐπομένως ἄγει εἰς λήθην τῆς προσωπικότητος. Δῆλον ἐντεῦθεν πόσῃ ἀνάγκῃ ἐχρῶμεν τοῦ σωματικοῦ ἡμῶν μαγνητισμοῦ, ἥτοι τῆς ἡμετέρας θελήσεως καὶ πόσῃ ἐπιμελῶς δεόν νὰ καλλιεργῶμεν καὶ φυλάσσωμεν αὐτόν, ἀποφεύγοντες πᾶσαν σπατάλην αὐτοῦ προκαλουμένην ὑπὸ ἀταξίας ἐν τῷ βίῳ, ἀκαταλήλου τροφῆς, μερίμνης περὶ τοῦ αὔριον, ὀργῆς, θλίψεως, μίσους καὶ σκληρότητος. Οὗτοι εἰσὶν οἱ κυριώτεροι ἐχθροὶ τοῦ προσωπικοῦ μαγνητισμοῦ ἀλλὰ καὶ ἄλλαι δευτερεύουσαι αἰτίαι σπατάλης αὐτοῦ δύνανται νὰ μνημονευθῶσιν οἷον ἡ οἴησις, ἡ ματαιότης καὶ ἡ ἄτοπος φιλοδοξία. Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν καθηκόντων τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος ἐξαρτᾶται λοιπὸν ἐκ τῆς ἡμετέρας περισκέψεως. Ἡ περὶ τὴν συντήρησιν τοῦ ἡμετέρου μαγνητισμοῦ προσοχὴ εἶνε ἀναγκαία μέχρι τίνος διότι ὁ μαγνη-

τισμὸς οὗτος ἐπὶ τέλους καθίσταται ἀνεπίδεκτος χαλαρώσεως. Θᾶπτον ἢ βράδιον αἱ τὴν σπατάλην προκαλοῦσαι αἰτίαι καταστρέφονται διὰ τῆς μακρᾶς ἕξεως εἰς τὸ ὀρθὸν καὶ διὰ τῆς ἐξελίξεως. Ἡ στειγμὴ καθ' ἣν ὁ μαγνητισμὸς καταστῆ ἀνεπίδεκτος χαλαρώσεως σημειοῖ νέον στάδιον. Τὸ ἔργον τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος παύει μὴ ἀναγκαιοῦν πλέον. Ὁ ἄνθρωπος ἐφεξῆς ἀρύεται αὐτοβούλως πᾶσαν πληροφορίαν κατ' εὐθείαν ἀπὸ τῆς πηγῆς, δὲν ἔχει δὲ ἀνάγκην φρουροῦ οὐδὲ ὑπομνήσεως τοῦ ἐν ἡμῖν Φοῖβου. Ὁ φωτισμὸς ἡμῶν καθίσταται πλήρης καὶ ἀκέραιος—γεγονὸς ὅπερ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συμβολίζεται διὰ τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων. Ὁ ἀγαθὸς δαίμων κατόπιν ἀπέργεται εἰς τὴν Ἑστίαν του—τὸν ἐνδότερον Φοῖβον—χαίρων * διότι συνετελέσθη ἡ ἀναγέννησις δι' ἣν εἰργάσθη. Ἐνταῦθα κεῖται ἡ διαφορὰ μεταξύ τῆς περιωπῆς τοῦ Σωκράτους καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ. Σωκράτης εἶνε πᾶς ὁ ἱκανὸς νὰ πληροφορῆται ὑπὸ

* Ἴδε Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην Κεφ. γ'. 29.

τῶν δορυφόρων του. Χριστὸς εἶνε πᾶς ὅστις πληροφορηθεὶς ἐφ' ἱκανὸν ἔπαυσεν ἔχων ἀνάγκην αὐτοῦ καὶ ἀνεγεννήθη καταστάς παντάπασιν ἀνεξάρτητος. Ἡ διαφορὰ εἶνε διαφορὰ βαθμοῦ, οὐδόλως δὲ ἀπίθανόν ἐστι Ἰησοῦς καὶ ὁ Σωκράτης νὰ εἶνε δύο διάφοροι ἐνσαρκώσεις τῆς αὐτῆς προσωπικότητος προβιβάσθεισης ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ προφήτου εἰς τὸν βαθμὸν τῆς θεότητος. Ὁ ἐν πάσῃ ὑπάρξει λαυθάνων Φοῖβος εἶνε μονὰς μεταμορφωμένη διὰ διαδοχικῶν ἀναπτύξεων εἰς τετρακτύν. Πρῶτον προκύπτει ἡ δυὰς τοῦ ὑλικοῦ καὶ τοῦ ἀστροσφαιρικοῦ σώματος περιλαμβάνουσα τὴν κατωτέρω τῶν ζώων περιωπήν. Εἶτα φυσομένης τῆς ψυχῆς προκύπτει ἡ τριάς περιλαμβάνουσα πᾶσαν τὴν κατωτέρω τοῦ ἀνθρώπου ζωὴν. Τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἀνθρώπου σημειοῖ ἡ γένεσις τοῦ τετάρτου στοιχείου τοῦ συμπληροῦντος τὴν τετρακτύν. Ἡ τετρακτὺς τὸν τεῦθεν τείνει νὰ μεταμορφωθῆ εἰς μονάδα διὰ διαδοχικῶν συμπτύξεων ἢ ἐνώσεων. Πρώτη ἐνώσις εἶνε ἡ τῶν δύο ἀνωτέρων στοιχείων, ἣν αἰνίσσεται τὸ μυστήριον τοῦ γάμου.

Προῖόν τῆς ἐνώσεως ταύτης εἶνε ὁ ιδεώδης ἄνθρωπος ὅστις διὰ τῆς ἀποσυνθέσεως τῶν δύο κατωτέρων στοιχείων ἀφίεται ἐλεύθερος καὶ εὐθύς ἀφομοιοῦται πρὸς τὸν Φοῖβον ὅστις οὕτω καθίσταται αὐθις μονάς.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΡΕΛΛΟΣ